

Harju maakonnas Kose vallas Rõõsa külas Tatrassöödi kinnistu eraldistel 15, 16, 18 ja 24 aegjärgse raie ja eraldisel 20 sanitaarraie keskkonnamõju hindamise algatamata jätmine

1. OTSUSTUS

Lähtudes OSAÜHING SILVANUS METSATÖÖSTUS (registrikood 10683023) volitatud esindaja Marek Salla poolt 20.01.2024 esitatud metsateatistest, võttes aluseks keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse (KeHJS) § 3 lõike 1 punkt 2, § 6 lõike 2 punkt 22 ja lõige 4, § 9 lõige 1, § 11 lõiked 2 ja 8¹, metsaseaduse (MS) § 41 lõige 8¹ ning Vabariigi Valitsuse 29.08.2005 määruse nr 224 „Tegevusvaldkondade, mille korral tuleb anda keskkonnamõju hindamise vajalikkuse eelhindang, täpsustatud loetelu” § 1 lõige 1 ja § 15 punkt 8 ning keskkonnaministri 16.08.2017 määruse nr 31 „Eelhindangu sisu täpsustatud nõuded”, otsustab Keskkonnaamet:

1.1 Jätta algatamata Tatrassöödi kinnistu (registriosa nr 312402, katastritunnus 36302:002:0560) eraldistel 15, 16, 18 ja 24 aegjärgse raie ja eraldisel 20 sanitaarraie keskkonnamõju hindamine (KMH).

1.2 Täiendavad keskkonnameetmed lisaks õigusaktidest tulenevatele üldistele nõuetele ei ole vajalikud.

1.3 Keskkonnauuringud ei ole vajalikud.

Keskkonnamõju eelhindamise otsus avalikustatakse 14 päeva jooksul otsuse tegemisest väljaandes Ametlikud Teadaanded (AT).

2. ASJAOLUD JA ÕIGUSLIKUD ALUSED

2.1 OSAÜHING SILVANUS METSATÖÖSTUS volitatud esindaja Marek Salla esitas 20.01.2025 Keskkonnaametile metsateatistid Tatrassöödi kinnistu eraldistel 15, 16, 18 ja 24 aegjärgse raie ja eraldisel 20 sanitaarraie tegemiseks. Raie eraldisel 15 on kavandatud 0,26 ha suurusel alal hinnangulise raie mahuga 33 tm, raie eraldisel 16 on kavandatud 0,43 ha suurusel alal hinnangulise raie mahuga 47 tm, raie eraldisel 18 on kavandatud 0,29 ha suurusel alal hinnangulise raie mahuga 39 tm, raie eraldisel 24 on kavandatud 0,3 ha suurusel alal hinnangulise raie mahuga 47 tm ja raie eraldisel 20 on kavandatud 0,9 ha suurusel alal hinnangulise raie mahuga 18 tm. Metsateatistid on registreeritud metsaressursi arvestuse riiklikus registris (metsaregister) vastavalt nr 50001100753, 50001100754, 50001100755, 50001100758 ja 50001100756 all.

Kavandatavate tööde ala asub Natura 2000 võrgustikku kuuluval Paunküla loodusalaal ning Vabariigi Valitsuse 30.03.2006 määrusega nr 86 „Paunküla maastikukaitseala kaitse-eeskiri” (edaspidi kaitse-eeskiri) kaitse alla võetud Paunküla maastikukaitseala Paunküla piiranguvööndis.

2.2 Keskkonnaamet annab KMH eelhindangu selle kohta, kas kavandatav tegevus on olulise keskkonnamõjuga või mitte ning otsustab KMH algatamise või algatamata jätmise üle (KeHJS § 3 lõike 1 punkt 2, § 6 lõike 2 punkt 22, § 6¹ lõige 3, § 7 punkt 4, § 9 lõige 1, § 11 lõiked 2 ja 4, MS § 41 lõige 8¹ ning Vabariigi Valitsuse 29.08.2005 määruse nr 224 „Tegevusvaldkondade, mille korral tuleb anda keskkonnamõju hindamise vajalikkuse eelhindang, täpsustatud loetelu”

§ 1 lõige 1 ja § 15 punkt 8). KMH vajalikkuse üle otsustamisel lähtutakse KMH eelhinnangust (KeHJS § 6 lõige 2 punkt 22, § 11 lõige 2³). Eelhinnang lisatakse KMH algatamise või algatamata jätmise otsusele (KeHJS § 6 lõige 2 punkt 22, § 11 lõige 4). Keskkonnaamet lähtus otsuse tegemisel KeHJS § 11 lõikes 2 sätestatud tähtajast.

3. EELHINNANG

Keskkonnaamet annab KMH eelhinnangu arendaja esitatud ja muu asjakohase teabe alusel ning lähtudes kavandatavast tegevusest, selle asukohast ning eeldatavast keskkonnamõjust (KeHJS § 6¹ lõige 3). Eelhinnangu sisu täpsustatud nõuded on KeHJS § 6¹ lõike 5 alusel kehtestatud keskkonnaministri 16.08.2017 määrusega nr 31 „Eelhinnangu sisu täpsustatud nõuded”.

3.1 Kavandatav tegevus

3.1.1 Tegevuse iseloom ja maht

Eraldisel 15 kavandatakse aegjärkset raiet 0,26 ha suurusega alal hinnangulise raiemahuga 33 tm, eraldisel 16 kavandatakse aegjärkset raiet 0,43 ha suurusega alal hinnangulise raiemahuga 47 tm, eraldisel 18 kavandatakse aegjärkset raiet 0,29 ha suurusega alal hinnangulise raiemahuga 39 tm ja eraldisel 24 kavandatakse aegjärkset raiet 0,3 ha suurusega alal hinnangulise raiemahuga 47 tm.

Aegjärkse raie eesmärgiks on metsa järk-järguline uuendamine. Aegjärkse raie korral raiutakse uuendamisele kuuluvas metsas puid hajali üle raielangi kahe või enama raiejärguna (MS § 30 lõige 2). Looduskaitseseaduse (LKS) § 14 lõige 6 sätestab, et kaitstaval loodusobjektidel tuleb valik- ja turberaie tegemisel arvestada sama seaduse lisas sätestatud tingimustega, kui kaitse-eeskiri ei sätesta teisiti. LKS lisa „Valik- ja turberaie tingimused kaitstava loodusobjekti ning ranna ja kalda piiranguvööndis” punkti 2 kohaselt 44% ja väiksema algtihedusega puistus võib puistu esimese rinde täiuse aegjärkse raie esimese järguga viia 0%-ni. Tatrasöödi kinnistu kehtivate metsa inventeerimisandmete (registreeritud 17.01.2025) kohaselt on eraldiste 15, 16, 18 ja 24 puistute esimese rinde täiused kõigil 44% ning metsa majandamise eeskirja¹ (edaspidi MME) § 15 alusel sobivaks tunnistatud liigi järelkasvu elujõulisi vähemalt 0,5 m puid on kõigil neil eraldistel vähemalt 1500 ühe hektari kohta. Metsateatistega 50001100753, 50001100754, 50001100755 ja 50001100758 kavatakse eraldistelt välja raiuda sellises koguses puitu, et tegemist on aegjärkse raie viimase järguga. MME § 5 lõike 6 kohaselt turberaie viimase järgu võib teha, kui raielangil kasvab eeskirja § 15 alusel sobivaks tunnistatud liigi järelkasvu elujõulisi vähemalt 0,5 m kõrgusi puid vähemalt 1500 ühe hektari kohta.

Eraldisel 20 on kavandatud sanitaarraiet 0,9 ha suurusega alal hinnangulise raiemahuga 18 tm.

Sanitaarraie on hooldusraie (MS § 28 lõige 4 punkt 2). Sanitaarraie eesmärgiks on nakkusallikaks olevate või kahjurite paljunemist soodustavate puude, samuti ohuallikat mittekujutavate surevate või surnud puude metsast eemaldamine ning selle tegemine ei tohi ohustada elustiku mitmekesisust (MS § 28 lõige 7 punkt 3, § 31 lõige 3). Sanitaarraie korras on lubatud MME §-s 7 toodud tunnustele vastavaid puid ning MME § 6 lõike 3 kohaselt ei tohi sanitaarraie tegemisel puistu täius langeda alla 30%.

¹ Keskkonnaministri 27.12.2006 määrus nr 88 „Metsa majandamise eeskiri”.

3.1.2 Tegevuse seos asjakohaste strateegiliste planeerimisdokumentidega ning lähipiirkonna praeguste ja planeeritavate tegevustega

Tatrasöödi kinnistu asub Harju maakonnas Kose vallas, kus kehtib Kose Vallavolikogu 22.06.2021 otsusega nr 284 kehtestatud Kose valla üldplaneering², millega alale raiepiiranguid ei ole sätestatud.

3.1.3 Ressursside, sealhulgas loodusvarade, nagu maa, muld, pinnas, maavara, vesi ja looduslik mitmekesisus, näiteks loomastik ja taimestik, kasutamine

Kavandatavate tegevuste eesmärk on võimaldada taastuvate loodusressursside (puit) kasutust. Kavandatud raie käigus taastumatuid loodusressursse kasutusse ei võeta. Metsatööl metsakaitse (veerežiim, ökosüsteem, pinnas) tagamine on reguleeritud MME §-s 19 sätestatuga.

3.1.4 Tegevuse energiakasutus

Energiakasutus raietööl on masinate kütuse tarbimine.

3.1.5 Tegevusega kaasnevad tegurid, nagu heide vette, pinnasesse ja õhku ning müra, vibratsioon, valgus, soojus, kiirgus ja lõhn

Nõuetele vastava tehnika kasutamisel ei kaasne raietööl saasteainete heidet pinnasesse, vette või välisõhku. Valguse, kiirguse ja lõhnareostust tegevusega teadaolevalt ei kaasne, samuti ei põhjusta tööde läbiviimine norme ületavat vibratsiooni või müra.

3.1.6 Tekkivad jäätmed ning nende käitlemine

Raie töödega ei kaasne jäätmete teket. Metsamajandusjääke ehk raidmeid ei käsitleta jäätmetena.

3.1.7 Tegevusega kaasnevate avariilukordade esinemise võimalikkus, sealhulgas heite suurus

Raie töödel on keskkonnamõju põhjustavate avariide esinemine ebatõenäoline, raie töid teostatakse tehnilistele nõuetele vastavate masinatega.

3.1.8 Tegevuse seisukoht asjakohaste suurõnnetuste või katastroofide ohust, sealhulgas kliimamuutustest põhjustatud suurõnnetuste või katastroofide ohust teaduslike andmete alusel

Raie töödega ei kaasne suurõnnetuste või katastroofide tekke ohtu.

3.2 Kavandatava tegevuse asukoht ja mõjutatav keskkond

3.2.1 Olemasolevad ja planeeritavad maakasutused ning seal toimuvad või planeeritavad tegevused

Tatrasöödi kinnistu sihtotstarve on 100% maatulundusmaa, kinnistu asub hajaasustuspäikonnas. Kavandatavad raiealad eraldistel 16, 18 ja 20 piirnevad samale kinnistule 20.01.2025 esitatud metsateatistega, millega kavandatakse eraldistel 12 (0,19 ha) ja 13 (2,74 ha) harvendusraie (registrikanded vastavalt 50001100751 ja 50001100752, kinnitatud 06.02.2025). Raie tegeva maakasutust ei muudeta, metsamaa kõlvik säilib ja ala jääb jätkuvalt kasutusse metsamaana.

² Kättesaadav: <https://kosevald.ee/uldplaneering>

3.2.2 Alal esinevad loodusvarad, sealhulgas maa, muld, pinnas, maavara, vesi ja looduslik mitmekesisus, nende kättesaadavus, kvaliteet ja taastumisvõime

Raialal ei esine taastumatuid loodusvarasid. Eraldised asuvad angervaksa, mustika-kõdusoo ja sinilille kasvukohatüüpides ja seal kasvavad küpse ja valmiva metsa arenguklassi kuuluvad kase, männi ja kuuse enamusega puistud.

3.2.3 Keskkonna vastupanuvõime, mille hindamisel lähtutakse märgalade, jõeäärsete alade, jõesuudmete, randade ja kallaste, merekeskkonna, pinnavormide, maastike, metsade, Natura 2000 võrgustiku alade, kaitstavate loodusobjektide, alade, kus õigusaktidega kehtestatud nõudeid on ületatud või võidakse ületada, tiheasutusega alade ning kultuuri- või arheoloogilise väärtusega alade vastupanuvõimest

Kavandatavast raiest otseselt mõjutatud piirkond on ala, kus raied läbi viiakse. Raielankidega piirnevatel aladel võib esineda ajutisi häiringuid, mis ei mõjuta keskkonna vastupanuvõimet. Raieid kavandatakse metsamaastikus, kavandatavad raiealad ei paikne veekogude rannal või kaldal ega märgalal ning aladel ei ole erilist tähelepanu vajavaid pinnavorme.

Paunküla maastikukaitseala kuulub Natura 2000 võrgustikku kuuluva Paunküla loodusala koosseisu. Paunküla maastikukaitseala piiranguvööndi kaitse-eesmärk on looduse mitmekesisuse ja maastikuilme säilitamine (kaitse-eeskirja § 12). Tingimused metsa majandamisele piiranguvööndis on sätestatud kaitse-eeskirja §-is 14.

Eraldisele 20 kavandatava raiealaga piirnevale alale, st raieala 30 m mõjualasse³ jääb loodusdirektiivi⁴ I lisas nimetatud elupaigatüübi **9010* (vanad loodusmetsad)** tunnustele vastav ala. Elupaigatüübi 9010* (vanad loodusmetsad) kaitse kuulub Paunküla maastikukaitseala ja Paunküla loodusala kaitse-eesmärkide hulka.

Lisaks jääb eraldisele 15 kavandatava raiealaga piirnevale alale, st raieala 30 m mõjualasse kaitse-eesmärgina nimetamata elupaigatüüp **9020* (vanad laialehised metsad)**.

Kultuuriväärtusi raialal ei leidu.

Kavandatava tegevuse maa-ala piires puuduvad teadaolevalt sellised alad, kus õigusaktidega kehtestatud nõudeid on ületatud või võidakse ületada.

3.2.4 Inimese tervis ja heaolu ning elanikkond

Tervisemõjud saavad tekkida lähtuvalt mõjuallikast järgmistes valdkondades: müra, vibratsiooni ja välisõhu saastega kaasnevad tervisemõjud, joogivee kvaliteet ja kättesaadavus. Metsakasutusõiguse kitsendused, mis on seatud avalik-õigusliku isiku omandis olevas metsas ja piiramata või tähistamata erametsa kasutamiseks, on sätestatud MS §-s 35. Kavandatud raietöödega selliseid mõjusid ei kaasne.

3.3 Hinnang keskkonnamõju olulisusele (mõju suurus, ulatus ja tõenäoliselt mõjutatava elanikkonna suurus, mõju avaldumise tõenäosus ja aeg, mõju tugevus, laad, kestus, sagedus, pöörduvus ja piiriülesus)

Alljärgnevalt on toodud kavandatavate raiete keskkonnamõju olulisuse hinnang koos põhjenduste ja selgitustega.

³ Runnel, K. 2021. RMK rakendusuuring „Kaitstavate metsafragmentide eesmärgipärasuse suurendamine”. https://media.rmk.ee/files/Rakendusuuring_Metsafragmentid_lopparuanne_R1.pdf

⁴ Nõukogu direktiiv 92/43/EMÜ, looduslike elupaikade ning loodusliku loomastiku ja taimestiku kaitse kohta, <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/ET/TXT/PDF/?uri=CELEX:01992L0043-20070101&from=EN>

Kavandatavate raiete mõju keskkonnameeritud:

Vesi - kavandatavatel raietel ei ole veerežiimile olulist negatiivset mõju. Raialal ja selle läheduses ei asu veekogusid, seega veekogusid ei mõjutata.

Välisõhk ja kliima - kavandatavatel raietel ei ole olulist mõju välisõhule ja kliimale, üksik raie eraldi ei takista kliimameeritud saavutamist.

Maastik ja looduslik mitmekesisus- – raied on kavandatud vastavalt kehtivatele õigusaktidele (sh kooskõlas kaitse-eeskirjaga ja LKS § 91 lõikes 13 sätestatud lubatava turberaielangi suurusega), aegjärgse raiega raiutakse puistud, mis juba praegu on väga hõredad ja millel on juba olemas arvestatav järelkasv, seega ei mõjuta raied eelduslikult oluliselt maastikuilmet ega looduslikku mitmekesisust.

Elanikkonnale, inimese tervisele, heaolule ja varale, kultuuripärandile ja kaitstavatele loodusobjektidele ning nende omavahelistele seostele - raied on kavandatud kokku 2,18 ha suurusel alal (koos piirnevatel eraldistel kavandatud harvendusraietega 5,11 ha), raietööde tegemisel ei suurene ümbruskonna liiklusköormus. Raietööde mõju on lokaalne, elanikkonda ei mõjuta.

Raiete teostamisel avalduvad võimalikud mõjud eelkõige tööde tegemise ajal. Kavandatavad raied on ühekordne lühiajalise mõjuga tegevus, kestusega umbes üks kuu. Raiete teostamise järgselt mõjud pöörduvad– langi uuenemine tagatakse MS §-s 24 sätestatud korras. Kavandatavate tegevustega ei kaasne piiriülest mõju.

3.3.1 Mõju Natura 2000 võrgustiku alale

3.3.1.1 Natura 2000 ala kaitse-eesmärgid ja nende kirjeldused

Aegjärgsed raied ja sanitaarraie on kavandatud Paunküla looduslal. Ala kaitse-eesmärgid on loetletud Vabariigi Valitsuse 05.08.2004 korralduse nr 615 „Euroopa Komisjonile esitatav Natura 2000 võrgustiku alade nimekirj” (edaspidi korraldus nr 615) lisa 1 p 2 alapunktis 301.

Eelhinnangu tulemusel selgub, kas tegevusega võib kaasneda eraldi või koos muude tegevustega eeldatavalt oluline ebasoodne mõju Natura 2000 võrgustiku ala kaitse-eesmärgile. Käesoleval juhul ei ole tegevus otseselt vajalik Paunküla loodusala kaitse-eesmärgide saavutamiseks.

Loodusdirektiivi artikkel 6 lõige 1 kohustab liikmesriike kehtestama erikaitsealade suhtes meetmed, mis vastavad aladel esinevate metaelupaikade ökoloogilistele vajadustele. Sama direktiivi artikkel 6 lõige 2 kohustab vältima elupaikade halvenemist ja oluliste liikide häirimist. Euroopa Komisjoni Natura 2000 alade kaitsekorralduse juhendi⁵ järgi tuleb elupaikade halvenemisena käsitleda olukorda, kui väheneb elupaigatüübi pindala sellel alal või kui halvenevad elupaiga kaitsestaatuse pikaajaliseks säilimiseks vajalikud funktsioonid ja struktuur võrreldes nende esialgse (Natura võrgustiku liitumise hetke) või taastatud seisundiga. LKS § 69 kohaselt korraldatakse Natura 2000 alade kaitset siseriiklike kaitstavate loodusobjektide kaudu, ehk eespoolviidatud erinõuded tuleb tagada, rakendades nende alade kaitsekorda. Seal hulgas tuleb neid arvesse võtta metsateatiste menetlemisel.

⁵Natura 2000 alade kaitsekorraldus. Elupaikade direktiivi 92/43/EMÜ artikli 6 sätet (2019/C 33/01)lk 21-22.)
[https://eur-lex.europa.eu/legal-content/ET/TXT/PDF/?uri=CELEX:52019XC0125\(07\)&from=EN](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/ET/TXT/PDF/?uri=CELEX:52019XC0125(07)&from=EN)

Metsaelupaikade seisund ei ole loodusdirektiivi rakendamise aruande⁶ järgi valdavas osas soodne. See viitab sellele, et metsaelupaikade pindala ja või seisund on võrreldes esialgse seisundiga vähenenud. Seega vältimaks elupaikade seisundi jätkuvat halvenemist, tuleb tagada, et ühegi hetkel teadaoleva elupaiga pindala ja seisund selleks moodustatud erikaitsealadel ei väheneks.

3.3.1.2 Kavandatava tegevuse mõju prognoosimine Natura 2000 alale

Eraldistel 15, 16, 18 ja 24 kavandatakse aegjärgse raie viimast raiejärku, kuid eraldistel on juba olemas järelkasv ning raie käigus säilitatakse säilikpuud. Eraldisel 20 kavandatakse sanitaarraiet, mille käigus eemaldatakse lähitulevikus nagunii välja langevad puud. Seega metsamaastik ei killustu ning maastikuilme ei muutu oluliselt.

Kavandatav raieala eraldisel 20 piirneb lisaks alaga, kus on registreeritud Paunküla loodusala kaitse-eesmärgiks olev loodusdirektiivi metsaelupaigatüüp 9010* (vanad loodusmetsad). Metsaelupaigatüübile vastav ala kavandatava raieala 30 m mõjuala piires paikneb Natura 2000 võrgustiku alal. Kokkuveoteede asukohta ei ole määratud, kuid metsamaterjali vedu on võimalik eraldiselt 20 teostada ilma kavandatava raieala mõjualasse jäävat elupaigatüüpi 9010* (vanad loodusmetsad) läbimata.

Kuivõrd raiet ei tehta elupaikades, siis ei saa piirnevatel aladel esinevate elupaigatüüpide pindala väheneda, samuti ei halvene elupaikade kaitsestaatuse pikaajaliseks säilimiseks vajalikud funktsioonid ja struktuur. Puistu raiumine kavandataval raiealal ei mõjuta kaugemal kui 30 m asuvaid elupaiksid negatiivselt.

Kuna kavandatava raieala mõjualas ja raiealal ei asu lisaks eespool käsitletule muid Paunküla loodusala kaitse-eesmärkideks olevaid loodusdirektiivi elupaigatüüpe ega liikide elupaiku, siis kavandatav raietegevus nende alade kaitse-eesmärke ei kahjusta. Kavandatav raie ei mõjuta ebasoodsalt Paunküla loodusala kaitse-eesmärke ega nimetatud alade terviklikkust.

3.3.1.3 Mõju kaitstavale loodusobjektile

Raie on kavandatud Paunküla maastikukaitseala piiranguvööndisse. Mõju maastikukaitseala kaitse-eesmärkidele, mis kattuvad Paunküla loodusala kaitse-eesmärkidega, on käsitletud punktis 3.3.1.2. Loodusdirektiivi metsaelupaigatüübi vanad loodusmetsad (9010*) kaitse kuulub ka Paunküla maastikukaitseala kaitse-eesmärkide hulka (kaitse-eeskirja § 1 lõige 2).

Kavandataval raiealal ja selle vahetus mõjualas (kuni 30 m) ei esine muid Paunküla maastikukaitseala kaitse-eesmärgiks olevaid väärtusi, mida raie mõjutaks.

Lisaks eelnevalt käsitletule asub eraldisele 15 kavandatava raieala 30 m mõjualas metsaelupaigatüübi 9020* (vanad laialehised metsad) tunnustele vastav ala. Kokkuveoteede asukohta ei ole määratud, kuid metsamaterjali vedu on võimalik eraldiselt 15 teostada ilma kavandatava raieala mõjualasse jäävat elupaigatüüpi 9020* (vanad laialehised metsad) läbimata.

Raiealal ja selle vahetus mõjualas (kuni 30 m) ei leidu muid kaitstavaid loodusobjekte, sh kaitsealuste liikide leiukohti.

⁶ Loodusdirektiivi rakendamise aruanne. Allikas:

http://cdr.eionet.europa.eu/Converters/run_conversion?file=ee/eu/art17/envxtxasa/EE_habitats_reports-20190725-083848.xml&conv=589&source=remote

3.3.2 Kavandatava tegevuse koosmõju muude asjakohaste toimuvate või mõjualas planeeritavate tegevustega

Kavandatavatel aegjärksetel raietel ja sanitaarraiel Tatrašöödi kinnistul ei ole olulist kumulatiivset mõju. Kuivõrd raietel säilib puistu esimene rinne (ei teki lagedat ala) või on raiealal juba olemas elujõuline järelkasv, siis raiete kumulatiivne mõju ei ole oluline. Seega, kavandatavatel raietel ei ole olulist koosmõju kaitse-eesmärkidele. Raie on kooskõlas üldplaneeringuga, kaitse-eeskirjaga, LKS-ga ja MS-ga ning muude õigusaktidega, seega eelduslikult olulist mõju ei ole.

3.3.3 Ebasoodsa mõju tõhusa ennetamise, vältimise, vähendamise ja leevendamise võimalused

Antud raiete puhul on asjakohased alljärgnevad üldreeglid:

Eraldistel 15, 16, 18 ja 24 tohib teostada aegjärkse raie viimase raiejärgu tingimusel, et säilitatakse olemasolev elujõuline järelkasv võimalikud suures mahus, kuid minimaalselt ulatuses, mis on eelduseks turberaie viimase järgu tegemiseks (s.o vähemalt 0,5 m kõrgusi puid vähemalt 1500 tk/ha). Keskkonnaamet on seisukohal, et vaid elujõulise järelkasvu säilitamise korral vähemalt mahus, mis on eelduseks turberaie viimase järgu tegemiseks (s.o vähemalt 0,5 m kõrgusi puid vähemalt 1500 tk/ha), on täidetud turberaie eesmärk. Vastasel korral oleks tegemist lageraiega, mis Paunküla maastikukaitseala Paunküla piiranguvööndis lubatud ei ole.

Metsa majandamise eeskirja § 7 kohaselt võib sanitaarraie korras raiuda:

- 1) surnud puid;
- 2) väliselt nähtava tüvemädanikuga ja tüvemädaniku tekitajate viljakehaga puid;
- 3) puid, millel on juurepessu kahjustusega seotud tugev vaiguvool;
- 4) tüvekahjuritest asustatud puid;
- 5) puid, millel enam kui pool võra on pöördumatult kahjustatud, ja kuiva ladvaga puid;
- 6) puid, millel on põlenud juurekaela piirkond ja selle ümbruses paiknev metsakõdu;
- 7) kuuski, mille koor on puiduni kahjustatud vähemalt 10% ulatuses tüve ümbermõõdust ja teiste liikide puid, mille koor on kahjustatud vähemalt 30% ulatuses tüve ümbermõõdust;
- 8) tormiheidet, tormimurdu ja tormi vaalitud puid ning lumemurdu ja lume vaalitud puid.

Sanitaarraie hinnangulise mahu täitumisel tuleb raie jätkamiseks esitada uus sanitaarraie metsateatis.

Kaitse-eeskirja § 12 sätestab, et piiranguvööndi kaitse-eesmärk on elustiku mitmekesisuse ja maastikuilme säilitamine. Raiete tegemisel tuleb säilitada koosluse liikide ja vanuse mitmekesisus (kaitse-eeskirja § 14 lõige 1). Soovitatav on olemasolul säilitada osa surnuid ja surevaid puid, jalalseisvaid puutüükaid, lamapuitu, õõnsuste, lõhede või lennuavadega ning väga suure rinnasdiameetriga (üle 40 cm) või ebatavalise kasvuga puid. Sellised elemendid metsas võimaldavad leida elu- ja toitumispaiku erinevatele linnu-, putuka- ja seeneliikidele, suurendades seega ka liigilist ja vanuselist mitmekesisust.

Langile jätta säilikipuid või nende püstiseisvaid osi kogumahuga vähemalt 20 tm/ha. Säilikipuid ei koristata ja need jäävad metsa alaliseks (kaitse-eeskirja § 14 lõige 1).

LKS § 55 lõige 6¹ sätestab, et keelatud on looduslikult esinevate lindude pesade ja munade tahtlik hävitamine ja kahjustamine või pesade kõrvaldamine ning tahtlik häirimine, eriti

pesitsemise ja poegade üleskasvatamise ajal. Lindude pesitsemise tippaeg on aprilli keskpaigast suve keskpaigani.

Töökohas peab olema varustus reostuse eemaldamiseks.

3.4 Eelhinnangu järeldus

Kavandatavatel raietel ei ole olulist mõju välisõhu kvaliteedile, maavaradele (maardlad), pinnasele, põhja- ja pinnaveele, kaitstavatele loodusobjektidele ega kultuuripärandile ning tegevus ei kahjusta inimeste tervist, heaolu ega vara. Ebasoodsad mõjud Natura 2000 võrgustiku alale on välistatud. Keskkonnamõju hindamise algatamine ei ole vajalik, sest:

1. On välistatud, et tegevus avaldab ebasoodsat mõju Paunküla loodusala, mis kuulub Natura 2000 alade võrgustikku, kaitse-eesmärkidele ja alade terviklikkusele.
2. Kavandatava tegevusega ei kaasne olulist negatiivset keskkonnamõju veele ega välisõhule, samuti ei ületata piirmäärasid müra ja õhu saastatuse osas, vibratsioon eeldatavalt puudub. Tegevusega ei kaasne koosmõju teiste tegevustega.
3. Kavandatava tegevusega ei kaasne mõju inimeste tervisele, heaolule ja varale, samuti avariiolukordi või suurõnnetusi.
4. Tööde tegemisel keskkonnakaitse-eesmärkidele vastavalt on avariiolukordade esinemine vähetõenäoline.

4. ÄRAKUULAMINE

Keskkonnamõju eelhindamise otsus avalikustatakse 14 päeva jooksul otsuse tegemisest väljaandes Ametlikud Teadaanded (AT).

Eelhinnangu koostaja:

Teet Tamm
metsahoiu vanemspetsialist
metsaosakond